

تصمیمات کمیسیون تلفیق بودجه نشان از تعدیل فشارهای اقتصادی برای سال آینده است

سیگنال ثبات از بودجه ۱۴۰۵

بودجه سال ۱۴۰۵ در شرایطی در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی بررسی و جمع بندی می‌شود که اقتصاد کشورمان با ترکیبی از محدودیت منابع، فشار تورمی مزمن، نارتازای های مالی و مطالبات انباشته اجتماعی مواجه است. در چنین فضایی، جهت گیری بودجه بر باز آرایي منابع موجود، کنترل هزینه‌های تحمیلی و هدفمندسازی حمایت‌ها متمرکز شده است. مصوبات کمیسیون تلفیق، اگرچه هنوز مراحل قانونی بررسی در صحن علنی مجلس و سپس ارزیابی شورای نگهبان را پیش رو دارد، اما چارچوب کلی سیاست مالی دولت در سال آینده را ترسیم می‌کند. افزایش یلکانی حقوق‌ها، تثبیت مبنای ارزی حقوق ورودی کالاها، رشد قابل توجه تسهیلات ازدواج، فرزند آوری و اشتغال، تقویت منابع بازنشتگان و توسعه اعتبارات زیرساختی، مهم‌ترین محورهای این بسته تصمیم گیری اقتصادی است که هدف آن کاهش نااطمینانی، مدیریت تورم و افزایش کارایی توزیع منابع عمومی عنوان شده است. ■ ■ ■

مصوبات اعلام‌شده مربوط به مرحله بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۵ در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی از منظر حقوقی، هنوز واجد اثر اجرایی نیست، چه آنکه بر اساس فرایند قانونی، گزارش نهایی کمیسیون تلفیق در صحن علنی مجلس بررسی می‌شود و نمایندگان می‌توانند نسبت به احکام، ارقام و تبصره‌ها رأی گیری و اصلاحات لازم را اعمال کنند. مصوبات صحن علنی، مبنای ارسال لایحه بودجه به شورای نگهبان خواهد بود و صرفاً در صورت تأیید این شورا، احکام بودجه ۱۴۰۵ به قانون لازم‌الاجرا تبدیل می‌شود. این نکته از آن جهت اهمیت دارد که برخی ارقام اعلام‌شده، از جمله افزایش حقوق‌ها، تسهیلات بانکی و اعتبارات حمایتی، ممکن است در جریان بررسی‌های صحن علنی دستخوش تغییر شود، با این حال مصوبات کمیسیون تلفیق به‌عنوان شاخص جهت گیری سیاست مالی، تصویری نسبتاً دقیق از اولویت‌های اقتصادی سال آینده ارائه می‌دهد. تمرکز این مصوبات بر جلوگیری از تشدید ناترازی بودجه، مهار آثار تورمی تصمیمات مالی و هدایت منابع به سمت گروه‌های هدف است که در صورت تثبیت در صحن علنی، می‌تواند بر انتظارات اقتصادی فعالان بازار نیز اثر گذار باشد.

■ **تثبیت مبنای ارزی حقوق ورودی و کنترل تورم وارداتی**

یکی از مهم‌ترین تصمیمات کمیسیون تلفیق، تثبیت مبنای ارزی محاسبه حقوق ورودی کالاها در سطح نرخ بهم‌ماه ۱۴۰۴ برای سال ۱۴۰۵ است. در شرایطی که نوسانات ارزی یکی از عوامل اصلی انتقال تورم به قیمت کالاها و وارداتی محسوب می‌شود، این تصمیم می‌تواند از افزایش ناگهانی هزینه واردات جلوگیری کند. تثبیت مبنای ارزی به‌ویژه در حوزه کالاهای اساسی، نهاده‌های دامی و مواد اولیه تولید، نقش مستقیمی در کنترل هزینه تولید و قیمت مصرف کننده دارد. برآوردهای کارشناسی نشان می‌دهد افزایش مبنای ارزی حقوق ورودی، به‌طور متوسط می‌تواند بین ۵ تا ۱۵ درصد به قیمت تمام‌شده برخی کالاهای وارداتی اضافه کند. تثبیت این مبنای، از انتقال این شوک به بازار جلوگیری خواهد کرد و می‌تواند به کاهش فشار تورمی کمک کند. این سیاست، در کنار سایر ابزارهای کنترلی، پیمای به بازار مخایره می‌کند مبنی بر اینکه سیاستگذار مالی در سال ۱۴۰۵ به دنبال مهار تورم وارداتی و افزایش پیش‌بینی‌پذیری هزینه‌هاست.

■ **افزایش یلکانی حقوق‌ها و آثار بودجه‌ای آن**

در بخش هزینه‌های بودجه، افزایش حقوق کارکنان دولت، کارگران بخش دولتی و بازنشستگان به صورت یلکانی و معکوس در بازه ۲۱ تا ۴۳رصد تصویب شده است. این الگو به این معناست که حقوق‌های پایین‌تر از درصد افزایش بالاترری بر خوردار می‌شوند. از منظر بودجه‌ای، این تصمیم تلاش دارد ضمن حفظ عدالت نسبی، بار مالی افزایش حقوق را مدیریت کند. بر اساس برآوردهای اولیه، اجرای این مصوبه می‌تواند به حدود هزار میلیارد تومان بار مالی برای بودجه عمومی ایجاد کند، به همین دلیل طراحی یلکانی آن اهمیت ویژه‌ای دارد. در کنار افزایش بر سطوح پیرامین درآمدی، موجب می‌شود اثر افزایش حقوق بر تقاضای مصرفی هدفمندتر باشد و فشار تورمی ناشی از رشد نقدینگی به حداقل برسد. در صورت تصویب نهایی این حکم در صحن علنی، افزایش حقوق‌ها یکی از مهم‌ترین متغیرهای اثر گذار بر نرخ عملیاتی بودجه ۱۴۰۵ خواهد بود و نیازمند مدیریت همزمان منابع درآمدی است.

■ **تقویت منابع بازنشتگان و متناسب‌سازی حقوق**

کمیسیون تلفیق در بخش حمایت از بازنشستگان، افزایش منابع متناسب‌سازی حقوق را از حدود ۷۰ هزار میلیارد تومان پیشنهاد دولت به ۲۷۷هزار میلیارد تومان تصویب کرده‌است. این افزایش، با هدف اجرای کامل متناسب‌سازی و تسویه بخشی از بدهی‌های انباشته صندوق‌های بازنشستگی در نظر گرفته شده است. این تصمیم می‌تواند دو اثر همزمان داشته باشد؛ از یک سو قدرت خرید بازنشستگان را افزایش می‌دهد و از سوی دیگر، فشار مالی کوتاه‌مدتی بر بودجه ایجاد می‌کند، با این حال تسویه بدهی‌های دولت به صندوق‌ها می‌تواند در میان‌مدت به بهبود پایداری مالی آنها کمک و از انتقال بحران به سال‌های آینده جلوگیری کند. در صورت تأیید شدن این مصوبه، یکی از بزرگ‌ترین تزریق‌های مالی به حوزه بازنشستگی در سال‌های اخیر رقم خواهد خورد.

■ **افزایش تسهیلات ازدواج، فرزندآوری و اشتغال**

در بخش تسهیلات بانکی، سقف تسهیلات ازدواج و فرزندآوری با افزایش ۱۰۰ اهتیمی به ۳۷۰هزار میلیارد تومان رسیده است. این افزایش منابع با دو شرط اصلی همراه شده است؛ نخست، ساماندهی صف‌های انتظار که طبق آمارها حدود یک میلیون نفر را شامل می‌شود و دوم، ایجاد امکان استفاده تلفیقی از تسهیلاتی که می‌تواند سقف وام را تا ۵۰ درصد افزایش دهد، همچنین سقف تسهیلات اشتغال زایی قرض الحسنه از ۱۰۰ به ۱۳۰هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. این منابع، در صورت ابلاغ به‌موقع (یعین نامه اجرایی)، می‌تواند به تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و طرح‌های خوداشتغالی کمک کند. از منظر اقتصاد کلان، جهت‌دهی صحیح این تسهیلات اهمیت کلیدی دارد چراکه در صورت انحراف می‌تواند به افزایش مطالبات غیر جاری شبکه بانکی منجر شود. به هر روی، مجموع مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۵ نشان می‌دهد سیاست مالی سال آینده بر سه محور کنترل تورم، هدفمندسازی حمایت‌ها و مدیریت ناترازی متمرکز شده است. اگر این تصمیمات در صحن علنی مجلس تثبیت و از سوی شورای نگهبان تأیید شود، بودجه ۱۴۰۵ می‌تواند نقش مهمی در کاهش نااطمینانی اقتصادی و افزایش پیش‌بینی‌پذیری برای خانوارها و فعالان اقتصادی ایفا کند. با ورود گزارش کمیسیون تلفیق به صحن علنی مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود بررسی بودجه ۱۴۰۵ بر مبنای واقعیات اقتصاد کشور و آثار مستقیم تصمیمات مالی بر رفاه عمومی انجام شود. شرایط موجود اقتصاد، از نرخ تورم گرفته تا قدرت خرید خانوارها و وضعیت تشکیل خانواده و اشتغال جوانان، ایجاب می‌کند هر گونه اصلاح را تغییر در احکام بودجه، با سنجش دقیق پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن همراه باشد. در این میان، نقش نهادهای کارشناسی و پژوهشی در ارائه تحلیل‌های مبتنی بر داده اهمیت دارد. اما این نقش نباید به عاملی برای محدودسازی سیاست‌های حمایتی مؤثر تبدیل شود. این سازوکار صرفاً حسابداری یا بانگرای‌های غیرواقع‌بینانه مثل مرکز پژوهش‌های مجلس نسبت به بار مالی، گاه به کاهش یا تضعیف ابزارهای حمایتی مانند تسهیلات ازدواج و فرزندآوری منجر شده و عملاً سیاست‌های جمعیتی و معیشتی را از مسیر هدف گذاری‌شده خارج کرده است.

گزارش

یمناز قاسمی

افزایش خودسرانه قیمت خودرو و نمداری ایران خودرو برای سومین بار در سال جاری بدون مجوز از سازمان حمایت تولید کنندگان و مصرف کنندگان قیمت محصولاتش را تا ۶۰درصد گران کرد. سابر گروه‌های خودروسازی مانند کرمان خودرو نیز از یک میلیارد تا یک میلیارد و ۵۰۰میلیون تومان قیمت محصولات‌شان را بالا بردند. در پی این اقدامات وزارت صمت با غیر قانونی دانستن افزایش قیمت خودرو، نمد معاملاتنی ایران خودرو را در بورس متوقف کرد. سازمان بازرسی و رئیس دیوان عدالت اداری کشور نیز با تأکید بر غیر قانونی بودن افزایش قیمت‌ها، دستور توقف قیمت‌ها را صادر کردند.

■ ■ ■

روز سه‌شنبه ایران خودرو قیمت‌های جدید محصولاتش را با ۶۰درصد افزایش اعلام کرد. ایران خودرو با ارسال نامه‌ای رسمی به سازمان بورس و اوراق بهادار، نرخ‌های جدید محصولات تولیدی خود را اعلام کرد. این قیمت‌ها بهای کارخانه است و هزینه‌های دیگر مانند مالیات و بیمه و عوارض به آن افزوده می‌شود. بر اساس این ابلاغیه، قیمت کارخانه‌ای شماری از محصولات داخلی و مونتاژی این شرکت افزایش یافته و نرخ‌های جدید پس از طی مراحل قانونی، مبنای فروش قرار خواهد گرفت. در جدول اعلامی تمامی خودروهای این گروه، از ۶۰۰میلیون تومان تا ۲میلیارد تومان قیمت‌گذاری شده‌است. رری با ۸۰۰میلیون تومان افزایش قیمتش از یک میلیارد و ۲۰۰میلیون تومان به ۲میلیارد تومان (یک میلیارد و ۵۰۰میلیون تومان) افزایش داشتند. این گرانی که شوک بزرگی به بازار خودرو وارد کرد، با واکنش گسترده وزارت صمت، سازمان بازرسی، دیوان عدالت اداری و مجلس روبرو و اعلام شد افزایش قیمت مانند دفعات گذشته غیر قانونی و خودسرانه بوده است. کرمان خودرو نیز به بهانه نوسانات نرخ ارز قیمت محصولاتش را ابتدای بهمن از یک میلیارد و ۱۵۰ (میلیارد و سیصد و شصت و شش هزار و ۵۰۰) تومان به ۲میلیارد تومان (دو میلیارد و ۵۰۰ هزار و ۵۰۰ تومان) افزایش داد. مدیرکل وجه کشش افزایش قیمت‌های نخومی خودروسازان را ندارد و مردم به شدت متضرر می‌شوند. ایران خودرو برای سومین بار است که در صف انتظار قرار دارند و به کنار رفتن شورای رقابت از قیمت گذاری خودرو، قیمت‌ها را خودسرانه بالا می‌برد. هنوز صدها مشتری این شرکت که در سال‌های گذشته خودرو پیش خرید کرده‌اند در صف انتظار قرار دارند و به ناچار خودروهای ثبت‌نامی‌شان را باید به نرخ روز با قیمت نجومی تحویل بگیرند.

■ **پرونده گران‌فروشی ایران خودرو**

در خرداد ماه امسال از زمانی که گروه خودروسازی ایران خودرو به شرکت کروز واگذار شد، نجومی شدن قیمت خودرو در این شرکت آغاز شد. ایران خودرو در مرداد ماه برای نخستین شرکتی که دست به تغییر قیمت زد، ایران خودرو بود و پس از آن سایپا و پارس خودرو نیز قیمت‌های جدید خود را اعلام کردند. این افزایش به‌طور میانگین حدود ۱۵ درصد بود ولی در برخی موارد حتی به ۵۰درصد هم رسید. این اقدام با واکنش شورای رقابت مواجه شد و اعلام کرد فرایند قانونی قیمت گذاری به‌طور کامل رعایت نشده است و برخی خودروسازان بدون طی مراحل لازم اقدام به افزایش قیمت کرده‌اند.

سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان نیز تأکید کرد در صورت اثبات تخلف و ارائه گزارش شفاف از سوی شورای رقابت، آماده پیگیری موضوع خواهد بود. در نهایت با ورود سازمان‌های نظارتی، پرونده ایران خودرو در شعبه دوم تعزیرات حکومتی تهران بررسی شد. تعزیرات با استناد به گزارش سازمان حمایت، حکم توقف فروش خودرو با

بعد از اعلام قیمت‌های نجومی و با ورود نهاد ناظر

ترمز خودسری خودروسازها «قاطعانه» کشیده شد

وزارت صمت: هیچ‌گونه مجوزی برای افزایش قیمت خودرو صادر نشده و ارقام اعلام‌شده از سوی خودروسازان مورد تأیید این وزار تخانه نیست

و موضوع در حال بررسی از سوی مراجع ذی‌ربط است

اولیه را دلیل بالا بردن قیمت‌ها عنوان می‌کنند و نیروی شاغل در این بنگاه‌ها را به عنوان حربه‌ای برای تحت فشار قرار دادن دولت به کار می‌گیرند، اما بخشی قابل توجهی از هزینه‌های این شرکت ناشی از ساختار پرهزینه و غیر کارآمد است. بهرپوری که بسیار اندک است و هزینه‌هایی که به جای اصلاح درون‌سازمانی، به مصرف کننده تحمیل می‌شود، به همین دلیل، خودروساز انگیزه دارد حتی خارج از سقف‌های قانونی، قیمت‌ها را افزایش دهد.

■ **سخنگوی وزارت صمت: افزایش قیمت محصولات ایران خودرو مورد تأیید نیست**

روز گذشته سخنگوی وزارت صمت، معدن و تجارت با اشاره به اعلام افزایش قیمت محصولات خودروسازان داخلی تأکید کرد: هیچ‌گونه مجوزی برای افزایش قیمت خودرو مورد تأیید نیست و اعلام‌شده از سوی خودروسازان مورد تأیید این وزارت‌خانه نیست و موضوع در حال بررسی از سوی مراجع ذی‌ربط است. عز‌الله زارعی در یک برنامه تلویزیونی در شبکه صوبع اقتصاد گفت: افزایش قیمت ایران خودرو و اعلام دو خودروساز داخلی مبنی بر افزایش قیمت کارخانه‌ای محصولات خود اظهار کرد: دو خودروساز داخلی با استناد به سیاست‌های مربوط به قیمت تمام‌شده، رقمی دامن‌های را افزایش قیمت را اعلام کرده‌اند که این موضوع به هیچ عنوان مورد تأیید وزارت صمت، معدن و تجارت نیست، همچنین در خصوص خودروسازی که این افزایش قیمت را اعلام کرده است، سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان طی نامه‌ای به سازمان بورس تأکید کرده که این اقدام اید متوقف شود و موضوع مورد بررسی قرار گیرد. به گزارش فارس، پرونده تخلف قبلی این شرکت، مدیرعامل سابق آن و اکنون در مقام تعزیرات حکومتی متوقف شده است؛ مسئله‌ای که می‌تواند به عنوان یکی از دلایل تکرار این اقدام از سوی شرکت مذکور تلقی شود و زمینه‌ساز بی‌انضباطی سایر شرکت‌ها نیز باشد.

■ **اظهارات رئیس دیوان عدالت اداری در رابطه با قیمت خودروهای سواری**

همچنین در واکنش به تخلف ایران خودرو، رئیس دیوان عدالت اداری گفت: هر گونه تغییر در قیمت خودروهای سواری تابع ضوابط مقرر در دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری بوده و در مورد افزایش قیمت خودروهای سواری در حال حاضر دستور

چرخش آرام یک منطق فرسوده

می‌شوند. تمرکز بر نفوذی دارایی‌ها بر خانوارها و بنگاه‌های خرد، ریسک اعتباری را توزیع می‌کند و وابستگی به چند مشتری بزرگ را کاهش می‌دهد. انباشت تسهیلات کلان در ترازنامه بانک‌ها، آسیب‌پذیری نظام بانکی را افزایش می‌دهد و هزینه‌های سنگینی را در دوره‌های رکود تحمیل می‌کند. هدایت بنگاه‌های بزرگ به سمت بازار سرمایه و سبک‌تر شدن بار شبکه بانکی، اقدامی است که تأمین مالی همواره یکی از گلوهای درد تولید بوده است. هنگامی که اعتبار از سمت مصرف‌کننده وارد زنجیره می‌شود و خرید کالا یا خدمت را ممکن می‌سازد، پول به صورت طبیعی به حلقه‌های اعتبار سنجی، شفافیت اطلاعاتی و مالی و هماهنگی میان بانک‌ها نقشی تعیین‌کننده در موفقیت آن دارند. تجربه ناموفق برخی طرح‌های اعتباری را گذشته نشان داده است بدون داده‌های دقیق و نظارت مؤثر، اعتبار می‌تواند به بدهی معوق تبدیل شود و فشار جدیدی بر نظام بانکی وارد کند. تفاوت اصلی طرح فعلی با نمونه‌های قبلی در همین نقطه آزمون می‌شود که باید نشان دهد

خودرو که در روزهای اخیر موجب بروز التهاباتی در فضای عمومی جامعه شده است، اظهار داشت: بر اساس مقررات، وظیفه تأیید قیمت‌های پیشنهادی عرضه‌کنندگان خودروهای سواری بر عهده سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان است و این سازمان باید قیمت‌های پیشنهادی عرضه‌کنندگان را طبق ضوابط قیمت‌گذاری بررسی و تأیید کند.

وی افزود: بر اساس دستورالعمل‌های پیشین، سازمان حمایت پس از بررسی قیمت‌ها، موضوع را از طریق وزارت صمت، معدن و تجارت ابلاغ می‌کرد، اما مطابق ابلاغیه‌ای انجام‌شده در شهریورماه، عرضه‌کنندگان و تولید کنندگان مکلف شدند قیمت‌های پیشنهادی خود را به سازمان حمایت ارائه کنند و این سازمان پس از انجام بررسی‌های لازم، رأس‌از طریق سامانه‌های ذی‌ربط یا به‌صورت رسمی نسبت به ابلاغ قیمت‌ها اقدام کند.

سخنگوی سازمان بازرسی کل کشور ادامه داد: شرکت ایران خودرو با وجود آنکه در سال جاری دو بار قیمت نهاده‌های تولید خود را برای طی این فرایند به سازمان حمایت ارائه کرده بود، با عدم‌موافقت سازمان حمایت مواجه و درخواست‌های آن رد شد.

به گفته وی، ایران خودرو با استناد به دستور موقتی که پیش‌تر از دیوان عدالت اداری دریافت کرده بود، در روز گذشته اقدام به اعلام قیمت خودروهای سواری کرد، در حالی که این اقدام برخلاف ضوابط و مقررات ارزیابی می‌شود و از سوی دیگر، دستور موقت اشاره نیز از جانب دیوان عدالت اداری لغو شده است.

میرمحمدی تأکید کرد: با توجه به این شرایط، ایران خودرو همچون قانونی برای اعلام مستقل قیمت‌ها و رأس نداشته است، از همین رو مدیران این شرکت امروز به سازمان بازرسی کل کشور دعوت شدند و سازمان بازرسی با قاطعیت به موضوع ورود کرد. وی افزود: در نهایت مقرر شد اقدامی که از سوی ایران خودرو انجام شده و در رسانه‌ها خبرگزاری‌های مختلف نیز زتابت یافته است، فعلاً متوقف شود و هرگونه اقدام بعدی صرفاً منوط به طی تشریفات اداری و قانونی از طریق مراجع ذی‌ربط، صلاح و با مجوز اداره باشد. سخنگوی سازمان بازرسی کل کشور خاطرنشان کرد: بر این اساس، هیئت‌مدیره ایران خودرو مکلف شد نظر سازمان بازرسی کل کشور مبنی بر توقف اجرای قیمت‌های اعلام‌شده در روز گذشته را اجرا کند تا موضوع پس از طی فرایندهای قانونی، منتهج به تعیین تکلیف نهایی و ابلاغ آن از سوی مبادی ذی‌صلاح شود.

■ **سایپا در مسیر افزایش قیمت خودرو**

در حالی که افزایش قیمت محصولات ایران خودرو غیرقانونی اعلام شده، مدیرعامل شرکت سایپا نیز در نامه‌ای رسمی اعلام کرد به زودی قیمت محصولات این شرکت خودروسازی را افزایش می‌دهد. علی شیخ‌زاده، عضو هیئت‌مدیره و مدیرعامل سایپا در نامه‌ای به سلطانی، رئیس اداره نظارت بر ناشران گروه صنعتی و معدنی سازمان بورس و اوراق بهادار با موضوع نرخ اعلام افزایش نرخ محصولات تولیدی اعلام کرد: با توجه به اینکه قیمت‌های جدید محصولات این شرکت در فرایند اخذ و ابلاغ است، بنابراین در راستای رعایت صرفه و صلاح سهامداران تا زمان اعلام افزایش نرخ قیمت به توقف نمدار این شرکت «خسایه» دستور اقدام لازم را صادر فرمایید.

■ **کمیسیون صنایع مجلس در کجا ایستاده‌است؟**

گرانی قیمت خودرو در حالی است که کمیسیون صنایع مجلس واکنشی نشان نداده است و طرف‌ا یک ضوخ کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه با نگاه کارشناسانه افزایش قیمت خودروهای داخلی مورد بررسی قرار خواهد گرفت، گفت: باید در زنجیره تولید خودرو، از جمله در تأمین مواد اولیه، سیاستگذاری دقیقی صورت گیرد تا از افزایش قیمت‌ها جلوگیری شود.

نظام تأمین مالی سال‌هاست زیر بار الگوی وام‌محور فرسوده شده و نشانه‌های این فرسایش هم در تجربه روزمره مردم و هم در ترازنامه بانک‌ها دیده می‌شود، به‌طوری‌که خانوارها برای دریافت وام‌های خرد ناچار به عبور از مسیرهای پیچیده اداری شده‌اند و بنگاه‌های کوچک و متوسط برای تأمین سر‌مایه‌ر گردش، با محدودیت‌هایی روبرو بوده‌اند که عملاً بخشی از توان تولیدی اقتصاد را منتقلی داشته‌است. تصمیم اخیر وزارت اقتصاد برای اجرای «طرح اعتبار فراگیر ایرانیان» را می‌توان تلاشی برای اصلاح همین منطق قدیمی دانست که اگر به‌درستی اجرا شود، می‌تواند رابطه میان مردم، بانک‌ها و بنگاه‌ها را بازتعریف کند.

وام در ساختار سنتنی بانکی کشورمان همواره به‌عنوان یک رویداد استثنایی تعریف شده است چراکه متقاضی باید ثابت کند واجد شرایط خاصی است، ضامن معتبر معرفی کند، اسناد متعدد ارائه دهد و پس از طی مراحل طولانی، مبلغی را یک‌باره در یافت کند که بازپرداخت آن نیز به صورت اقساط ثابت صورت می‌گیرد. تغییر تمرکز برای اقتصادهایی که تورم پایین و ثبات مالی دارند شاید کارآمد باشد، اما در شرایطی که هزینه‌های زندگی پیوسته در حال تغییر است و نیازهای